

239

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA GÓRNICICTWA I ENERGETYKI

z dnia 20 sierpnia 1965 r.

w sprawie kwalifikacji osób wykonujących usługi w zakresie konserwacji i naprawy urządzeń energetycznych.

Na podstawie art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 30 maja 1962 r. o gospodarce paliwowo-energetycznej (Dz. U. Nr 32, poz. 150) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1.

Przepisy ogólne.

§ 1. 1. Rozporządzenie określa kwalifikacje osób wykonujących usługi w zakresie konserwacji i naprawy urządzeń energetycznych oraz tryb i zasady stwierdzania tych kwalifikacji.

2. Przepisy rozporządzenia dotyczą urządzeń energetycznych, wymienionych w § 2 i § 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 17 stycznia 1963 r. w sprawie określenia rodzajów urządzeń energetycznych objętych przepisami ustawy o gospodarce paliwowo-energetycznej (Dz. U. Nr 3, poz. 16).

§ 2. Przepisy rozporządzenia stosuje się do następujących usług (prac) w zakresie konserwacji i naprawy urządzeń energetycznych, wykonywanych na zlecenie lub w ramach obowiązków służbowych:

- 1) warsztatowych konserwacyjno-remontowych przy elektrycznych aparatach i urządzeniach, z wyjątkiem robót spawalniczych oraz mechanicznej obróbki metalu,
- 2) elektromontażowych i pomiarowo-kontrolnych przy elektrycznych urządzeniach i sieciach o napięciu do 1 kV włącznie,
- 3) elektromontażowych i pomiarowo-kontrolnych przy elektrycznych urządzeniach i sieciach bez ograniczenia napięcia,
- 4) konserwacyjno-remontowych aparatury kontrolno-pomiarowej dla pomiarów wielkości elektrycznych,
- 5) konserwacyjno-remontowych aparatury kontrolno-pomiarowej dla pomiarów wielkości cieplnych, gazów i cieczy,
- 6) konserwacyjno-remontowych obmurzy oraz izolacji cieplnych kotłów, pieców oraz sieci cieplnych parowych i wodnych,
- 7) usuwania kamienia kotłowego,
- 8) konserwacyjno-remontowych przy urządzeniach do przygotowywania wody do kotłów,
- 9) konserwacyjno-remontowych dotyczących gazowych odbiorników i sieci na ciśnienie do 4 kg/cm², z wyjątkiem prac spawalniczych,
- 10) konserwacyjno-remontowych dotyczących gazowych odbiorników i sieci na ciśnienie bez ograniczenia, z wyjątkiem prac spawalniczych,
- 11) remontowo-montażowych przy odbiornikach i sieciach parowych i gorącej wody, z wyjątkiem prac spawalniczych,
- 12) zdunkich przy domowych piecach i trzonach kuchennych węglowych i kokowych.

§ 3. Osobami wykonującymi usługi w zakresie konserwacji i naprawy urządzeń energetycznych są:

- 1) pracownicy jednostek gospodarki uspołecznionej, zwanych dalej zakładami, którym w ramach ich czynności służbowych kierownictwo zakładu powierza samodzielne wykonywanie prac w zakresie konserwacji i naprawy urządzeń energetycznych,
- 2) osoby, które uzyskały uprawnienia do wykonywania usług w zakresie konserwacji i naprawy urządzeń energetycznych na podstawie ustawy z dnia 1 lipca 1958 r. o zezwoleniach na wykonywanie przemysłu, rzemiosła, handlu i niektórych usług przez jednostki gospodarki nie uspołecznionej (Dz. U. z 1958 r. Nr 45, poz. 224, z 1960 r. Nr 52, poz. 303 i z 1963 r. Nr 22, poz. 113) lub na podstawie prawa przemysłowego.

§ 4. 1. Kierownicy zakładów sporządzają w terminie trzymiesięcznym od dnia wejścia w życie rozporządzenia wykazy stanowisk pracy, na których powinny być zatrudniane osoby odpowiadające przepisom rozporządzenia i którym można powierzać wykonywanie czynności wymienionych w § 2.

2. Wykazy, o których mowa w ust. 1, powinny być bieżąco uzupełniane w miarę potrzeb oraz na żądanie właściwego terenowo okręgowego inspektoratu gospodarki paliwowo-energetycznej.

Rozdział 2.

Kwalifikacje osób wykonujących usługi w zakresie konserwacji i naprawy urządzeń energetycznych.

§ 5. Usługi w zakresie konserwacji i naprawy urządzeń energetycznych może wykonywać osoba, która posiada ustalone w rozporządzeniu kwalifikacje i otrzymała zaświadczenie kwalifikacyjne.

§ 6. W zakresie wykształcenia i stażu pracy ustala się następujące minimalne wymagania:

- 1) świadectwo robotnika wykwalifikowanego w odpowiednim zawodzie lub tytuł czeladnika w zawodzie objętym listą rzemiosł oraz odbycie co najmniej trzyletniej pracy przy prowadzeniu eksploatacji odpowiednich urządzeń energetycznych lub ich konserwacji i naprawach, wykonywanej pod kierunkiem uprawnionych w tym zakresie pracowników, albo
- 2) ukończenie odpowiedniej zasadniczej szkoły zawodowej lub równorzędnej, odbycie wymaganego wstępnego stażu pracy, a ponadto odbycie co najmniej dwuletniej pracy przy prowadzeniu eksploatacji odpowiednich urządzeń energetycznych lub ich konserwacji i naprawach, wykonywanej pod kierunkiem uprawnionych w tym zakresie pracowników, albo
- 3) ukończenie odpowiedniej średniej szkoły zawodowej, odbycie wymaganego wstępnego stażu pracy, a ponadto odbycie co najmniej półrocznej pracy przy prowadzeniu eksploatacji odpowiednich urządzeń energetycznych lub ich konserwacji i naprawach, wykonywanej pod kierunkiem uprawnionych w tym zakresie pracowników.

Rozdział 3.

Stwierdzanie kwalifikacji.

§ 7. 1. Osoby wymienione w § 3 pkt 1, ubiegające się o sprawdzenie kwalifikacji, występują z wnioskiem do kierownika zakładu, w którym są lub mają być zatrudnione, załączając odpowiednie dokumenty.

2. Osoby wymienione w § 3 pkt 2 występują z wnioskiem do izby rzemieślniczej.

3. Kierownik zakładu (izba rzemieślnicza), opierając się na przedstawionych dokumentach, przesyła wniosek z załączonymi dokumentami do odpowiedniej komisji egzaminacyjnej, zawiadamiając o tym zainteresowanego.

§ 8. 1. Program egzaminu obejmuje:

- 1) warunki techniczne budowy właściwych urządzeń energetycznych z uwzględnieniem wymagań bezpieczeństwa i higieny pracy oraz bezpieczeństwa pożarowego,
- 2) instrukcje eksploatacyjno-ruchowe, konserwacyjne i remontowe,
- 3) normy dotyczące konserwacji i naprawy właściwych urządzeń energetycznych,
- 4) zasady postępowania w razie pożaru lub innego zagrożenia bezpieczeństwa obsługi i otoczenia oraz zasady udzielania pierwszej pomocy.

2. Szczegółowy zakres egzaminu komisja egzaminacyjna powinna podać do wiadomości osobom zainteresowanym co najmniej na 30 dni przed terminem egzaminu.

§ 9. 1. Do przeprowadzenia egzaminów powołane są komisje egzaminacyjne.

2. Komisje egzaminacyjne powołują kierownicy zakładów.

3. Kierownik jednostki nadrzędnej może powołać wspólną komisję egzaminacyjną dla kilku podległych zakładów, ustalając właściwość komisji egzaminacyjnych dla zakładów, dla których nie będzie celowe powoływanie odrębnych komisji egzaminacyjnych.

4. Dla osób określonych w § 3 pkt 2 komisje egzaminacyjne powołują izby rzemieślnicze.

5. W zakresie usług wymienionych w § 2 pkt 1, 2 i 3 komisje egzaminacyjne powołuje Państwowy Inspektorat Gospodarki Paliwowo-Energetycznej, który może powierzyć organizowanie tych komisji innym jednostkom organizacyjnym lub organom właściwych stowarzyszeń naukowo-technicznych.

§ 10. 1. Do składu komisji egzaminacyjnych powołuje się osoby sprawujące kierownictwo i dozór nad eksploatacją urządzeń energetycznych oraz inne osoby posiadające odpowiednie kwalifikacje w zakresie wykształcenia i stażu pracy zawodowej.

2. Do składu komisji egzaminacyjnych powinni być w szczególności powoływani pracownicy jednostek nadrzędnych nad zakładami, przedstawiciele stowarzyszeń naukowo-technicznych, zarządów okręgów właściwych branżowo związków zawodowych i inspektorzy pracy.

§ 11. 1. Komisja egzaminacyjna przeprowadza egzaminy w zespołach egzaminacyjnych złożonych co najmniej z 4 osób.

2. W skład zespołu wchodzi:

- 1) przewodniczący zespołu, wyznaczony przez przewodniczącego komisji,
- 2) co najmniej trzech członków-egzaminatorów z wykształceniem technicznym tak dobranym, aby skład zespołu odpowiadał zakresowi specjalności i zapewniał właściwy przebieg egzaminu.

3. Egzamin jest ustny.

4. O wyniku egzaminu decyduje zespół egzaminacyjny większością głosów. W razie równości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego. Ocenę wyniku egzaminu ustala się jako zadowalający lub niezadowalający.

5. Z przebiegu egzaminu komisja sporządza protokół i przekazuje go kierownikowi jednostki, przy której komisja działa.

6. W razie niezadowalającego wyniku egzaminu przewodniczący komisji podaje egzaminowanemu termin, po którego upływie może on poddać się ponownie egzaminowi. Termin ten nie może być krótszy od 3 miesięcy.

7. Na podstawie protokołu komisji egzaminacyjnej kierownik jednostki, przy której komisja działa, wystawia zaświadczenie kwalifikacyjne według wzoru, stanowiącego załącznik do rozporządzenia.

§ 12. Wydane w wyniku egzaminu zaświadczenia kwalifikacyjne zachowują ważność w zakresie tych samych usług dotyczących konserwacji i naprawy odpowiednich urządzeń energetycznych również w razie zmiany miejsca zatrudnienia osoby wykonującej usługi.

§ 13. Kierownicy zakładów (§ 3 pkt 1) mogą zwolnić od obowiązku złożenia egzaminu osoby, które złożyły z wynikiem zadowalającym egzamin przewidziany w rozporządzeniu Ministra Górnictwa i Energetyki z dnia 20 sierpnia 1965 r. w sprawie kwalifikacji osób sprawujących kierownictwo i dozór nad eksploatacją urządzeń energetycznych (Dz. U. Nr 38, poz. 238) lub w rozporządzeniu Ministra Górnictwa i Energetyki z dnia 20 sierpnia 1965 r. w sprawie wykazu stanowisk i kwalifikacji osób obsługujących urządzenia energetyczne (Dz. U. Nr 38, poz. 240).

§ 14. Sprawdzenie znajomości przepisów na podstawie egzaminu podlega powtórzeniu:

- 1) na wniosek kierownika zakładu lub kierownika jednostki nadrzędnej (w stosunku do osób wymienionych w § 3 pkt 2 — na wniosek izby rzemieślniczej) oraz na wniosek inspektora pracy lub właściwego terenowo okręgowego inspektoratu gospodarki paliwowo-energetycznej w razie stwierdzenia, że konserwacja lub naprawy urządzeń energetycznych prowadzone są niezgodnie z obowiązującymi przepisami,
- 2) w razie przerwy w pracy przy wykonywaniu usług w zakresie konserwacji i naprawy urządzeń energetycznych, jeżeli przerwa ta trwa dłużej niż 2 lata,
- 3) w zakresie usług wymienionych w § 2 pkt 1, 2 i 3 — okresowo co 2 lata, jeżeli przepisy z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy nie stanowią inaczej.

Rozdział 4.

Przepisy przejściowe i końcowe.

§ 15. Zachowują ważność zaświadczenia kwalifikacyjne wydane przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia na podstawie przepisów technicznej eksploatacji urządzeń elektrycznych w zakładach przemysłowych oraz przepisów eksploatacji elektrowni i sieci.

§ 16. Osoby wykonujące w dniu wejścia w życie rozporządzenia usługi w zakresie konserwacji i naprawy urządzeń energetycznych, nie posiadające sprawdzonych kwalifikacji, obowiązane są uzyskać zaświadczenie kwalifikacyjne określone w rozporządzeniu w okresie jednego roku od dnia jego wejścia w życie.

§ 17. W wypadkach szczególnie uzasadnionych kierownik jednostki nadrzędnej nad zakładem zatrudniającym pracownika (w stosunku do osób wymienionych w § 3 pkt 2 — Izba rzemieślnicza), w porozumieniu z właściwym terenowo okręgowym inspektorem gospodarki paliwowo-energetycznej, może zwolnić osobę, posiadającą duże doświadczenie zawodowe oraz dobrze wypełniającą powierzone obowiązki, od wymagań kwalifikacyjnych w zakresie wykształcenia i stażu pracy na czas nie ograniczony lub ograniczony ter-

minem, w którym pracownik obowiązany jest uzupełnić wykształcenie.

§ 18. Rozporządzenie nie dotyczy osób zatrudnionych w zakładach objętych przepisami prawa górniczego.

§ 19. Jeśli branżowe przepisy szczególne (np. taryfikatory kwalifikacyjne) przewidują wyższe wymagania kwalifikacyjne w zakresie wykształcenia i stażu pracy dla osób wykonujących usługi w zakresie konserwacji i naprawy urządzeń energetycznych od określonych w rozporządzeniu, mają zastosowanie w tym zakresie postanowienia przepisów szczególnych.

§ 20. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia.

Minister Górnictwa i Energetyki: w z. *K. Fabris*

Załącznik do rozporządzenia Ministra Górnictwa i Energetyki z dnia 20 sierpnia 1965 r. (poz. 239).

Wzór
(Format A5)

(Nazwa jednostki powołującej komisję egzaminacyjną)

ZAŚWIADCZENIE KWALIFIKACYJNE Nr

Na podstawie przepisów rozporządzenia Ministra Górnictwa i Energetyki z dnia 20 sierpnia 1965 r. w sprawie kwalifikacji osób wykonujących usługi w zakresie konserwacji i naprawy urządzeń energetycznych (Dz. U. Nr 38, poz. 239), w oparciu o wynik egzaminu złożonego w dniu przed komisją egzaminacyjną powołaną przez

(nazwa jednostki powołującej komisję)

(protokół nr) ze znajomości warunków technicznych budowy odpowiednich urządzeń energetycznych oraz znajomości przepisów związanych z właściwą konserwacją i naprawą urządzeń energetycznych z uwzględnieniem wymagań bezpieczeństwa i higieny pracy i bezpieczeństwa pożarowego zaświadcza się, że

Obywatel
może wykonywać konserwację i naprawę urządzeń energetycznych w zakresie prac:

- 1)
- 2)
- 3)
- 4)

(wymienić rodzaje prac, o których mowa w § 2 rozporządzenia, oraz ewentualne uprawnienia lub ograniczenia)

Pieczęć okrągła

(podpis przewodniczącego komisji)

(podpis kierownika jednostki powołującej komisję egzaminacyjną)

(data i miejsce wystawienia)